

Türkiye’de Yeşil Finansın Bankacılık Sistemi Üzerindeki Dönüştürücü Etkisi:

Düzenleyici Çerçeve, Kurumsal Uyum ve Finansal Refleks Perspektifi

Cengiz Han MÜDERRİSOĞLU¹ 

¹ Yalova Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi, cengizhanmuderrisosglu@gmail.com

ÖZET

Amaç: Türkiye’de yeşil finans uygulamalarının giderek yaygınlaşması, bankacılık sisteminin yalnızca finansman sağlama işleviyle sınırlı kalmayıp çevresel dönüşümün yönünü belirleyen stratejik bir aktör haline gelmesine yol açmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı, yeşil finansın Türkiye’de bankacılık sistemi üzerindeki etkilerini düzenleyici çerçeve, kurumsal uyum ve uygulama boyutlarıyla birlikte değerlendirmektir. Ayrıca bu dönüşümün bankaların kredi tahsis süreçleri, risk yönetimi ve raporlama pratikleri üzerindeki yansımaları analiz edilmektedir.

Veri ve Yöntem: Çalışma nitel araştırma deseni ile gerçekleştirilmiş olup temel yöntem olarak doküman analizi kullanılmıştır. Veri seti, OECD ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların raporları, BDDK, SPK ve KGK tarafından yayımlanan düzenleyici belgeler, Türkiye Bankalar Birliği ve banka raporları ile 2020-2025 dönemine ait akademik çalışmalardan oluşmaktadır. Bu belgeler kavramsal çerçeve, düzenleyici altyapı, bankacılık uygulamaları ve politika önerileri ekseninde analiz edilmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgular, yeşil finansın Türkiye’de bankacılık sistemini üç temel kanal üzerinden dönüştürdüğünü göstermektedir. İlk olarak yeşil tahvil, sürdürülebilir tahvil ve sürdürülebilirlik bağlantılı kredi gibi araçlar bankaların fonlama yapısını çeşitlendirmekte ve uzun vadeli finansman imkânlarını artırmaktadır. İkinci olarak çevresel ve iklim risklerinin kredi süreçlerine entegre edilmesi bankaların risk iştahını, müşteri değerlendirme kriterlerini ve portföy kompozisyonunu yeniden şekillendirmektedir. Üçüncü olarak ise sürdürülebilirlik raporlama uygulamaları çevresel verinin kurumsal karar alma süreçlerine daha güçlü biçimde entegre edilmesini sağlamaktadır.

Sonuç: Yeşil finans, bankacılık sistemi açısından yalnızca yeni bir ürün alanı değil, çok boyutlu bir dönüşüm mekanizmasıdır. Ancak taksonomi eksikliği, veri standardizasyon sorunları, doğrulama maliyetleri ve özellikle KOBİ’lerin uyum kapasitesinin sınırlı olması bu dönüşümün hızını sınırlamaktadır. Bu nedenle yeşil finansın etkinliği, yalnızca finansman araçlarının sayısına değil, kurumsal kapasitenin gelişimine bağlıdır.

Literatüre Katkı: Çalışmanın özgün katkısı, yeşil finans dönüşümünü “finansal refleks” kavramı üzerinden açıklamasıdır. Bu kavram, bankaların çevresel risk ve fırsatları zamanında algılayarak bunları kredi politikalarına, izleme süreçlerine ve stratejik kararlarına yansıtabilme kapasitesini ifade etmektedir. Bu yönüyle çalışma, Türkiye literatüründe düzenleyici çerçeve ile banka davranışlarını bütüncül biçimde ele alan bir analiz sunmaktadır.

Politika Önerileri: Elde edilen bulgular doğrultusunda ortak bir taksonomi yapısının güçlendirilmesi, banka-müşteri veri akışının standardize edilmesi, geçiş finansmanına ilişkin ölçülebilir kriterlerin geliştirilmesi ve KOBİ’lere yönelik finansman ve teknik destek mekanizmalarının yaygınlaştırılması önerilmektedir. Ayrıca bankaların sürdürülebilirlik verisini kredi süreçlerine daha etkin entegre etmesi ve kurumsal yönetim yapılarında bu alanı güçlendirmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Finans, Sürdürülebilir Finans, Bankacılık Sistemi, Yeşil Dönüşüm, Finansal Refleks

The Transformative Impact of Green Finance on the Banking System in Türkiye: Regulatory Framework, Institutional Alignment and Financial Reflex Perspective

Cengiz Han MÜDERRİSOĞLU¹ 

¹ Yalova University, Graduate Education Institute, Master's Student, cengizhanmuderrisoglu@gmail.com

ABSTRACT

Aim: The increasing prevalence of green finance has transformed the banking system from a traditional financial intermediary into a strategic actor shaping environmental transformation. The main aim of this study is to evaluate the impact of green finance on the banking system in Türkiye from regulatory, institutional, and practical perspectives. Additionally, the study analyzes how this transformation affects banks' credit allocation processes, risk management practices, and reporting structures.

Data and Method: The study adopts a qualitative research design and uses document analysis as the primary method. The dataset consists of reports from international organizations such as the OECD and the World Bank, regulatory documents published by Turkish authorities including BRSA, CMB, and POA, reports from the Banks Association of Türkiye and banks, as well as academic studies covering the period between 2020 and 2025. These documents are analyzed within the framework of conceptual structure, regulatory infrastructure, banking practices, and policy implications.

Findings: The findings indicate that green finance transforms the Turkish banking system through three main channels. First, instruments such as green bonds, sustainable bonds, and sustainability-linked loans diversify banks' funding structures and enhance long-term financing opportunities. Second, the integration of environmental and climate-related risks into credit processes reshapes banks' risk appetite, customer evaluation criteria, and portfolio composition. Third, sustainability reporting practices enable environmental data to be more effectively integrated into institutional decision-making processes.

Conclusion: Green finance is not merely a new product category but a multidimensional transformation mechanism for the banking system. However, the absence of a comprehensive taxonomy, data standardization problems, verification costs, and the limited adaptation capacity of SMEs constrain the pace of this transformation. Therefore, the effectiveness of green finance depends not only on financial instruments but also on institutional capacity.

Originality: The originality of this study lies in explaining the transformation through the concept of "financial reflex." This concept refers to banks' ability to recognize environmental risks and opportunities in a timely manner and incorporate them into credit policies, monitoring processes, and strategic decisions.

Policy Recommendations: Based on the findings, it is recommended to strengthen a unified taxonomy framework, standardize data flows between banks and customers, develop measurable criteria for transition finance, and expand financial and technical support mechanisms for SMEs. In addition, banks should integrate sustainability data more effectively into their credit processes and strengthen governance structures in this area.

Keywords: Green Finance, Sustainable Finance, Banking System, Green Transition, Financial Reflex, Climate Risks, Sustainability Reporting